

Z9/30. zasedání Zastupitelstva města Brna
konané dne 11.11.2025

54. Projekt "Sanace skalního tělesa v Kamenné čtvrti" - posouzení projektu

Anotace

Cílem projektu je provedení sanačních opatření v lokalitě s vysokou rizikovostí z hlediska možnosti zranění osob a vzniku škod na majetku spadem zvětralého. Projekt je svým zaměřením v souladu s 89. výzvou Ministerstva životního prostředí v rámci Operačního programu Životní prostředí 2021-2027. Celkové náklady projektu se předpokládají ve výši 36 548 009,02 Kč, z toho všechny výdaje jsou způsobilé. Podpora se předpokládá ve výši 80 % ze způsobilých výdajů projektu, což činí 29 238 407,22 Kč. Realizace projektu bude probíhat v letech 2026 - 2028.

Návrh usnesení

Zastupitelstvo města Brna

- 1. schvaluje** posouzení projektu "Sanace skalního tělesa v Kamenné čtvrti", které tvoří přílohu č...tohoto zápisu
- 2. souhlasí** s přípravou žádosti o poskytnutí podpory z Operačního programu Životní prostředí na projekt "Sanace skalního tělesa v Kamenné čtvrti" v rámci parametrů uvedených v posouzení projektu
- 3. ukládá** Radě města Brna zajistit přípravu žádosti o poskytnutí podpory z Operačního programu Životní prostředí na projekt "Sanace skalního tělesa v Kamenné čtvrti" v rámci parametrů uvedených v posouzení projektu
T: 30. 1. 2026

Stanoviska

Materiál byl předložen Radě města Brna na schůzi č. R9/150 konané dne 5. 11. 2025 a stanovisko bude sděleno.

Podpis zpracovatele pro archivaci

Zpracovatel

Elektronicky podepsáno

Ing. Ivan Hloušek

vedoucí odboru - Odbor implementace evropských fondů

4.11.2025 v 08:01

Garance správnosti, zákonnosti materiálu

Spolupodepisovatel

Elektronicky podepsáno

Ing. arch. Vojtěch Mecní

starosta - MČ Brno-střed

3.11.2025 v 14:21

Spolupodepisovatel

Elektronicky podepsáno

Mgr. Radek Řeřicha

vedoucí úseku - 4. úsek

3.11.2025 v 14:41

Obsah materiálu

Návrh usnesení	1 - 2
Obsah materiálu	3 - 3
Důvodová zpráva	4 - 4
Příloha k usnesení (Posouzení projektu Z9_30 Projekt Sanace skalního tělesa v Kamenné čtvrti.pdf)	5 - 10

Důvodová zpráva

V souladu s Metodikou implementace projektů (spolu)financovatelných z evropských fondů a národních programů je Zastupitelstvu města Brna předloženo Posouzení projektu **"Sanace skalního tělesa v Kamenné čtvrti"**.

Hlavním cílem projektu je provedení sanačních opatření v lokalitě s vysokou rizikovostí z hlediska možnosti zranění osob a vzniku škod na majetku spadem zvětralého kamene a učinit opatření, aby byla dosažena ochrana soukromého majetku a ochrana zdraví osob.

Stavba se nachází na pozemcích patřících statutárnímu městu Brno v intravilánu města. Je situována především na pozemcích parcel číslo 778 a 779, k. ú. Brno-Štýřice. Samotné zájmové území představuje bývalý stěnový kamenolom, jehož vnitřní vydobyty prostor byl v minulosti postupně chaoticky zastavován dělnickými domky – nouzová kolonie, po II. světové válce byly domky postupně upravovány a modernizovány. Pod patou svahu jsou domky často přímo „nalepeny“ na skalní odřez. Z hlediska zvětrávání povrchu skalního masivu se uvolňují horninové bloky a přímo ohrožují tyto stavby a jejich obyvatelé. Záměrem projektu je zlepšit nevyhovující stav skalního odřezu, realizovat pasivní i aktivní ochranu a zlepšit stabilitní poměry skalního masivu, a to prostřednictvím očištění svahu, odtěžením nestabilních bloků, plošným síťováním a užitím prvků pro zajištění paty svahu proti pádu kamení. Navržené technické řešení stavby je koncipováno tak, aby došlo k trvalému zajištění rizikové části svahu.

Pokud by nebyl svah zajištěn a pokračovalo by období bez údržby, vedlo by to k postupné stupňující se degradaci s možností pádu většího množství objemu horninového materiálu přímo na povrch pod patou svahu, což by ve svém důsledku mohlo zapříčinit i ohrožení bezpečnosti obyvatel z domků z Kamenné kolonie, i jejich majetku.

Svahové deformace jsou zaneseny do Registru svahových deformací ČGS v aktivním stavu jako skalní řízení. Do III. kategorie nebezpečí byly všechny dílčí objekty svahových deformací zařazeny již v roce 2019 a tento stav přetrvává. ČGS také posoudila zpracovanou projektovou dokumentaci a doporučuje navržená opatření k realizaci.

Projekt je financovatelný z Operačního programu Životní prostředí pro období 2021-2027 v rámci Specifického cíle 1.3 Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika katastrof a odolnosti vůči nim s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům, Opatření 1.3.8 Obnova stability svahů, stabilizace a sanace extrémních svahových nestabilit vzniklých v důsledku přírodních jevů. V současné době je vyhlášena 89. výzva Ministerstva životního prostředí k podávání žádostí o poskytnutí podpory v rámci Operačního programu Životní prostředí 2021-2027, do které je možné podat žádost o podporu na tento projekt. Výzva byla vyhlášena ke dni 13. 8. 2025 prostřednictvím Státního fondu životního prostředí ČR a žádosti lze podávat do 30. 1. 2026.

Předpokládané **celkové náklady** projektu se odhadují na **36 548 009,02 Kč**. Veškeré náklady se předpokládají jako způsobilé. **Podpora** může být poskytnuta maximálně ve výši **80 %** ze způsobilých výdajů projektu, tzn. **29 238 407,22 Kč** pro tento projekt. **Dofinancování** městem prostřednictvím Fondu kofinancování projektů se tudíž odhaduje na **7 309 601,80 Kč**. Výše podpory se může změnit s ohledem na výpočet paušálních nepřímých nákladů při vyplňování žádosti o poskytnutí podpory ISKP21+ a také s ohledem na výsledek výběrového řízení a uzavřenou smlouvu o dílo. Výběrové řízení na zhotovitele stavebních prací i samotnou realizaci bude zajišťovat Odbor investiční Magistrátu města Brna. Projektovou přípravu zajistila městská část Brno-střed.

Předpokládaná struktura výdajů projektu "Sanace skalního tělesa v Kamenné čtvrti" (včetně DPH)		
Celkové výdaje projektu	36 548 009,02 Kč	100,00 %
Nezpůsobilé výdaje	0,00 Kč	0,00 %
Způsobilé výdaje	36 548 009,02 Kč	100,00 %
Podpora	29 238 407,22 Kč	80,00 %
Kofinancování města Brna	7 309 601,80 Kč	20,00 %

Nositelům projektu v souladu s Metodikou implementace projektů (spolu)financovatelných z evropských fondů a národních programů je **městská část Brno-střed**.

Stanoviska dotčených orgánů:

Materiál nebyl z časových důvodů projednán v komisích RMB.

Materiál byl předložen Radě města Brna na schůzi č. R9/150 konané dne 5. 11. 2025 a stanovisko bude sděleno.

Posouzení projektu se skládá z těchto částí:

1 Záměr projektu

a Obecné údaje

b Popis projektu, Legislativní a strategický průmět

2 Financování projektu

ZÁMĚR PROJEKTU – část A.
A .1. PŘEDKLADATEL
1. Plný název předkladatele projektu: Statutární město Brno, Dominikánské náměstí 1, 602 00 Brno
2. Právní statut: Statutární město (dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích)
A. 2. KONTAKTNÍ OSOBA A PARTNEŘI PROJEKTU
1. Nositel projektu: Městská část Brno-střed
2. Jméno kontaktní osoby (nositele projektu): Ing. arch. Vojtěch Mencl – starosta městské části Brno-střed Mgr. Marta Sukupová – vedoucí Odboru majetku Úřadu městské části Brno-střed
3. Adresa, telefon, mobil, e-mail, webová stránka kontaktní osoby: Adresa: Měnínská 4, 602 00 Brno Tel.: 542 526 361 E-mail: marta.sukupova@brno-stred.cz Webové stránky: https://www.bрно-stred.cz/
4. Přehled partnerů participujících na projektu:
5. Adresa, telefon, mobil, e-mail, webová stránka partnerů na projektu:
6. Způsob spolupráce partnerů na projektu:
A. 3. VŠEOBECNÉ INFORMACE O PROJEKTU
1. Název projektu: Sanace skalního tělesa v Kamenné čtvrti
2. Umístění projektu: Stavba se nachází na pozemcích patřících statutárnímu městu Brno v intravilánu města. Je situována především na pozemcích parcel číslo 778 a 779, k. ú. Brno-Štýřice o celkové výměře 5 500 m ² (dle KN). Obě parcely jsou v majetku statutárního města Brna. Obě parcely nejsou nijak využívány. Jsou v extrémním svahu až v 85° sklonu. Ty jsou již řadu let postihovány spadem sesutých horninových bloků, kamenů i materiálem kvartérního povrchu – eluvií, které po líci skalního výchozu znečišťují prostor obytných domů pod patou svahu.
3. Cíle projektu, jeho účel: Hlavním cílem projektu je zamezit možnému skalnímu řícení a dalšímu rozvoji svahových deformací a odstranění nevyhovujícího stavebně-technického stavu. Provedením navržených opatření se docílí dostatečné ochrany osob a majetku nacházejících se na ohrožených pozemcích.
4. Výchozí stav: Samotné zájmové území představuje bývalý stěnový kamenolom, jehož vnitřní vydobytý prostor byl v minulosti postupně chaoticky zastavován dělnickými domky – nouzová kolonie, po II. světové válce byly domky postupně upravovány a modernizovány. Počátek urbanizace daného území sahá cca do poloviny 19. století. Generelní sklon širšího zájmového území je směrem k severu až severovýchodu, směrem k řece Svatce. Nadmořské výšky současného terénu se v místě zájmového území pohybují v rozmezí kót cca 235-248 m n.m. Pod patou svahu se nacházejí domky dělnické kolonie Kamenná čtvrť, často jsou přímo „nalepeny“ na skalní odřez. Z hlediska větrávání povrchu skalního masivu se uvolňují horninové bloky a přímo ohrožují tyto stavby a jejich obyvatele. Prostor za korunou svahu je využíván jako odpočinkové území a koná se zde mj. i hudební festival Kaménka a plocha před patou svahu je zastavěna domky historické Kamenné kolonie. Ty jsou již řadu let postihovány spady a sesouváním horninových bloků, kamenů i materiálem kvartérního povrchu. Množství spadaneho materiálu vytváří kuželovité akumulace (proluvia) při patě svahu, které charakterem připomínají netříděný lomový kámen frakce cca 0/300, jejichž kubaturu lze odhadovat na desítky m ³ . Náhodně dochází i k uvolnění menších horninových bloků „frakce“ nad 300 mm.

Zájmové území náleží podle geomorfologického členění ČR do systému Hercynského, provincie Česká vysočina, subprovincie Česko-moravská soustava, oblasti Brněnská vrchovina, celku Bobravská vrchovina, podcelku Lipovská pahorkatina a okrsku Kohoutovická vrchovina. Jedná se o členitý terén vrchovinného rázu, s výraznějšími morfologickými elevacemi a středně hluboce až hluboce zařízlymi údolími vodních toků, s dominantním tokem řeky Svratky.

Dnešní reliéf je výsledkem geologické stavby, různé odolnosti hornin vůči zvětrávacím procesům, erozivní činnosti vodních toků a také uložení kvartérních sedimentů, které vyrovnały členitější povrch území. Morfologie zájmové oblasti je výrazně dotvořena lidskou činností – těžba lomového kamene.

Pokud by nebyl svah zajištěn a pokračovalo by období bez údržby, vedlo by to k postupné stupňující se degradaci s možností pádu většího množství objemu horninového materiálu přímo na povrch pod patou svahu, což by ve svém důsledku mohlo zapříčinit i ohrožení bezpečnosti obyvatel v domků z Kamenné kolonie, i jejich majetku.

5. Předpokládané výsledky/výstupy projektu:

Charakter skalních svahů, jeho ochrana a morfologie dovolují odstranění náletu, nevhodných stromů a starých pařezů, plošné očištění skalních stěn, odtěžení nestabilních bloků, obnovu akumulčního prostoru, lokální kotvení, zajištění ocelovými sítěmi a instalaci ochranných plotů a bariér.

Navržené technické řešení stavby je koncipováno tak, aby došlo k trvalému zajištění rizikové části svahu. Sanační práce na skalním svahu budou probíhat výhradně horolezeckým způsobem. Po dokončení stavby bude okolní dotčené území uvedeno do původního stavu před započatím prací.

Stavba má za úlohu zlepšit stabilitní poměry svahu a zabezpečit opadávání materiálů ze svahu na pozemcích s p. č. 778, 779 a lokálně 1058.

Sanace skalního svahu v zásadě zachovává stávající charakter pozemku. Navrženou sanací dojde z hlediska technického k výraznému zlepšení současného nevyhovujícího stavu. Současný ráz krajiny v místě stavby nebude nikterak narušen. Významným viditelným prvkem stavby po jejím dokončení budou pouze lokální sanační zásahy v podobě speciálních sítí a kotvení a ochranný plot s bariérou v prostoru před patou svahu.

Navržené technické řešení stavby je koncipováno tak, aby byly zásahy do přírodního svahu co nejefektivnější a současně se zvýšila bezpečnost osob pohybujících se pod i nad svahem. Sanační práce na skalním svahu budou probíhat horolezeckým způsobem za přímého dozoru geotechnika, případně projektanta.

Navržené řešení spočívá v provedení tohoto souboru stavebních prací:

- Plošné odstranění vegetace – kácení stromů a odstranění keřů a náletové vegetace
- Očištění skalních svahů o nestabilní horninové bloky
- Provedení vrtných prací, osazení horninové sítě a následné osazení a předeptnutí tyčových kotvicích prvků
- Instalace dynamických prostředků proti pádu kamení – bariéry a ploty
- Odtěžení nestabilních bloků – dolamování
- Lokální kotvení nestabilních bloků
- Repase zábradlí

Provedenými stavebními úpravami se výraznělepší stávající podmínky pro splnění základních požadavků z hlediska ochrany obyvatelstva.

6. Předpokládané dopady projektu:

Ochrana majetku a zdraví osob, ochrana životního prostředí.

7. Cílové skupiny:

Veřejný sektor – vlastníci nemovitých věcí.

ZÁMĚR PROJEKTU – část B.

B. 1. POPIS PROJEKTU

1. Jednotlivé aktivity projektu:

Přípravná fáze – zpracování projektové dokumentace pro stavební povolení a výběr zhotovitele, podání žádosti o podporu.

Realizační fáze – výběrové řízení na dodavatele stavebních prací, realizace stavebních prací.

Udržitelnosti projektu – po dobu 5-ti let od ukončení realizace projektu musí být zachovány všechny výstupy projektu a musí sloužit k účelu popsanému v žádosti o podporu. Případné škody na majetku musí být proto hrazeny z vlastních zdrojů žadatele.

2. Časová náročnost projektu:

• zpracování žádosti o podporu včetně povinných příloh	2 měsíce
• výběrové řízení na dodavatele stavby	4 měsíce
• vlastní realizace stavby	12 měsíců

Zahájení stavebních prací se předpokládá v roce 2026 a ukončení realizace projektu se předpokládá v roce 2028.

3. Indikátory:

439201 - Nově vybudovaná nebo zpevněná ochrana proti sesuvům půdy– 0,347 ha

4. Hrubý rozpočet na celou dobu trvání projektu:

Celkové výdaje na realizaci projektu se předpokládají ve výši 36 548 009,02 Kč.

Z toho:

- Stavební práce: 34 807 627,64 Kč
- Autorský dozor: 300 000,00 Kč
- Stavební dozor: 857 497,48 Kč
- BOZP: 382 883,90 Kč
- Administrace VŘ: 200 000,00 Kč

B. 2. STRATEGICKÝ A LEGISLATIVNÍ PRŮMĚT

1. Soulad se Strategií #brno2050:

Projekt je v souladu se strategií #brno2050, a to s hodnotou Zdravé životní prostředí.

2. Soulad s odvětvovými koncepčními dokumenty MMB:

Nerelevantní

3. Soulad s územním plánem města Brna:

Projekt je v souladu s Územním plánem města Brna.

4. Legislativní audit:

Veškeré aktivity plánované v rámci tohoto projektu jsou zcela v souladu s platnou legislativou ČR i EU. Realizaci tohoto projektu nevznikají žádná právní rizika pro žádný subjekt. Neočekávaná rizika mohou přijít se změnami z legislativní úrovně. Projektový cyklus na statutárním městě Brně počítá s řadou metodik, aby nebylo možné realizaci projektu nějakým způsobem poškodit. Existence metodik dostatečně eliminuje vnitřní legislativní riziko. Vnější legislativní riziko lze jen těžko úplně odstranit, legislativa přijatá na národní úrovni může neočekávaně změnit parametry projektů (daňové reformy apod.).

B. 3. OSTATNÍ INFORMACE

1. Majetkové poměry:

Řešené parcely se nachází v k. ú. Štýřice. Jedná se o pozemky s p. č. 778, 779. Dotčené parcely jsou ve vlastnictví statutárního města Brna.

2. Synergie:

Projekt navazuje na předešlé projekty zaměřené na sanaci skalních svahů uskutečněné na území statutárního města Brna.

3. Zajištění udržitelnosti projektu:

Dotčené pozemky jsou ve vlastnictví statutárního města Brna a jsou svěřené městské části Brno-střed do správy. Pracovníci městské části budou zajišťovat pravidelnou údržbu a tím bude zajištěna udržitelnost projektu.

Financování projektu

Projekt "Sanace skalního tělesa v Kamenné čtvrti" je svým zaměřením v souladu s Operačním programem Životní prostředí 2021-2027 v rámci Specifického cíle 1.3 Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika katastrof a odolnosti vůči nim s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům, Opatření 1.3.8 Obnova stability svahů, stabilizace a sanace extrémních svahových nestabilit vzniklých v důsledku přírodních jevů.

V současné době je vyhlášena 89. výzva Ministerstva životního prostředí k podávání žádostí o poskytnutí podpory v rámci Operačního programu Životní prostředí 2021-2027, do které je možné podat žádost o podporu na tento projekt. Výzva byla vyhlášena ke dni 13. 8. 2025 prostřednictvím Státního fondu životního prostředí ČR a žádosti lze podávat do 30. 1. 2026.

Výzva je průběžná (nesoutěžní) s jednokolovým modelem hodnocení žádostí. Maximální a minimální výše celkových způsobilých výdajů na projekt není stanovena. Alokace (maximální celková podpora z prostředků EU) na schválené projekty je vyhlášena ve výši 150 mil. Kč.

V rámci Opatření 1.3.8 jsou způsobilé výdaje na stabilizaci nebo sanaci sesuvů a skalních masivů, které bezprostředně nebo v krátkém časovém horizontu svými negativními projevy a následky ohrožují především životy, zdraví a majetek občanů.

Podle v současnosti platných Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v Operačním programu Životní prostředí pro období 2021-2027 mohou podpořené projekty získat podporu až 80 % ze způsobilých výdajů. Podpora by tedy mohla dosáhnout až 29 238 407,22 Kč. Výše podpory se může změnit s ohledem na výpočet paušálních nepřímých nákladů při vyplňování žádosti o podporu v ISKP21+.

Výše podpory či výše způsobilých výdajů se může ještě změnit v závislosti na hodnocení žádosti o podporu a v konečném důsledku i na výsledku výběrového řízení a uzavřené smlouvě o dílo.

Financování projektu bude probíhat formou ex post plateb.

Rozpočet na celou dobu trvání projektu (v Kč včetně DPH)			
Fáze	Výdaje na projekt		Příjmy z projektu
	investiční	neinvestiční	
Přípravná	200 000,00		
Realizační	36 348 009,02		
Provozní			
Celkem	36 548 009,02		

Předpokládaná struktura výdajů projektu "Sanace skalního tělesa v Kamenné čtvrti" (včetně DPH)		
Celkové výdaje projektu	36 548 009,02 Kč	100,00 %
Nezpůsobilé výdaje	0,00 Kč	0,00 %
Způsobilé výdaje	36 548 009,02 Kč	100,00 %
Podpora	29 238 407,22 Kč	80,00 %
Kofinancování města Brna	7 309 601,80 Kč	20,00 %